

Motion av Birgitta Rydberg m fl (fp) om nya metoder för fosterdiagnostik av Downs syndrom

Ett barn bland 650 födda har Downs syndrom. Risken att få barn med Downs syndrom ökar med moderns ålder. Men samtidigt är de flesta barn som har Downs syndrom födda av yngre mödrar. Gravida kvinnor som är 35 år och äldre erbjuds fostervattenprov för kromosomanalys. Metoden medför en missfallsrisk på cirka en procent. Annorlunda uttryckt så skulle för varje upptäckt fall av Downs syndrom så kan två kvinnor med friska foster få missfall p g a provtagningen. Eftersom den största delen barn med Downs syndrom föds av yngre mödrar är det egentligen ologiskt att inte använda andra metoder som riktas till hela gruppen gravida oavsett ålder.

Det finns en relativt ny metod att beräkna risker för att ett foster kan ha kromosomförändringar. Metoden innebär att man mäter en vätskespalt i fostrets nacke (nackuppkläring). Undersökningen görs under perioden 10 – 14 graviditetsveckan. Risken för Downs syndrom beräknas utifrån måttet med vätskespalten, kvinnans ålder och graviditetens längd. Den kan kompletteras med blodprov för s k serummarköranalys. Vid förhöjd risk erbjuds uppföljande fostervattens- och moderkaksprov.

Fosterdiagnostik är ett område som är nära kopplat till etiska bedömningar och överväganden. Vilka undersökningar som kan användas måste bli föremål för ingående diskussioner med de blivande föräldrarna. Det är viktigt att de får en korrekt och förståelig information om de förväntade konsekvenserna av olika undersökningar.

Det är önskvärt att nackuppkläringmetoden kan erbjudas de blivande föräldrarna inom vårt landsting. Erfarenhetsmässigt leder användning av metoden till att en högre andel foster med Downs syndrom upptäcks. Samtidigt krävs färre fostervattensprov vilket medför ett lägre antal missfall. I det medicinska programarbetet framhålls att man kan halvera antalet fostervattensprov och hitta tre gånger fler kromosomskadade foster än idag genom blodprov och ultraljudsundersökningar.

Svårigheterna i att ändra den tradition som finns, att erbjuda alla äldre gravida fosterdiagnostik, ligger delvis i att nuvarande metoder invagar i trygghet. Det uppfattas som en rättighet. När ny kunskap visar att

fosterdiagnostiken bör breddas och selekteras står vården inför svårigheter att förmedla denna information.

Vi föreslår landstingsfullmäktige besluta

att pröva hur aktuell kunskap inom fosterdiagnostik kan införas och användas i syfte att minska missfall och öka säkerheten i diagnostiken

att besluta uppdra åt vårdgivare som har avtal med landstinget att informera samtliga blivande föräldrar om möjligheten att få mätning av fostret genom nackupplärningsmetoden

Stockholm den 11 mars 2003

Birgitta Rydberg (fp)

Stefan Lindberg (fp)

Margaretha Herthelius (fp)